

UNIVERSITATEA AGORA ORADEA

UNIVERSITATEA AGORA DIN
MUNICIPIUL ORADEA
SENAT
195/25.11.2021

CODUL DE ETICĂ ȘI DE INTEGRITATE ACADEMICĂ AL UNIVERSITĂȚII AGORA

ORADEA

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Universitatea Agora din municipiul Oradea este o instituție particulară de învățământ superior și cercetare științifică, organizată în conformitate cu Legea nr. 59 din 29 martie 2012, publicată la 3 aprilie 2012 în Monitorul Oficial al României nr. 222, partea I-a.

Universitatea Agora funcționează pe principiile autonomiei și libertății academice, în baza Constituției României, a legislației în domeniul învățământului, a celorlalte reglementări legale.

Misiunea și finalitatea activității desfășurate de Universitatea Agora (denumită în continuare „Universitatea”) implică asumarea unei responsabilități publice, care rezidă din alternativa învățământului de a pregăti cadrele necesare diverselor sectoare de activitate și în alte forme decât cele de stat.

Valorile etice pe care se fundamentează Universitatea sunt: Autonomia, Libertatea, Responsabilitatea, Respectul, Solidaritatea, Altruismul, Onestitatea, Corectitudinea și Integritatea.

Responsabilitatea publică pe care și-o asumă Universitatea se manifestă și își găsește acoperirea în:

- competența Universității de a da răspunsuri adecvate cererii sociale;
- responsabilitatea față de segmentul societății care solicită pregătirea, precum și capacitatea pieței de a absorbi specialiștii pregătiți de Universitate;
- responsabilitatea publică față de încrederea acordată de cei ce solicită pregătirea profesională superioară prin sistemul oferit de Universitate, în viziunea tranzitiei spre societatea informațională.

Misiunea didactică și de cercetare asumată permite definirea Universității Agora drept o instituție de învățământ superior, alternativă la învățământul superior de stat și complementară acestui tip de învățământ, care are ca scop pregătirea specialiștilor necesari vieții sociale și economice, la nivelul exigențelor Uniunii Europene.

Comunitatea universitară cuprinde corpul academic și personalul de administrație.

Din comunitatea academică fac parte persoanele care desfășoară activitate didactică și de cercetare științifică, precum și persoanele care studiază.

Personalul de administrație este format din personalul didactic ajutător (laboranți, tehnicieni, secretari, bibliotecari) și personalul administrativ-gospodăresc.

Comunitatea universitară este deschisă cetățenilor români și străini, fără discriminări, în baza statutului pe care aceștia îl dobândesc în cadrul Universității. Intrarea în comunitatea universitară se face prin concurs sau pe baza altor reglementări legale. Admiterea cetățenilor străini în comunitatea universitară se face cu respectarea legislației românești în vigoare.

Criteriile de apartenență la comunitatea universitară sunt: pregătirea profesională, corectitudinea morală, competența intelectuală și activitatea desfășurată (didactică, științifică, de studiu, de administrare etc.).

Orice membru al comunității universitare, susceptibil de a fi eliminat, ca urmare a încălcării statutului profesional, are dreptul audienței la forurile de conducere și al contestării deciziei la nivelul administrativ superior celui care a luat hotărârea.

Codul de etică (numit în continuare „Codul”) nu înlocuiesc și nu exclud drepturile și obligațiile legale care revin membrilor Universității.

Dispozițiile sale sunt în acord cu misiunea de învățare, de cercetare și de serviciu public a Universității și este cunoscut și acceptat de către toți membrii comunității academice.

Codul reprezintă un instrument de educare a membrilor comunității noastre în scopul prevenirii încălcării normelor eticei academice și trebuie respectat de către toți.

Cadrul legal în care este instituit, respectat și aplicat Codul cuprinde dispozițiile următoarelor acte: Codul Muncii (Legea nr. 53/2003, cu modificările ulterioare), Legea Educației Naționale (Legea nr. 1/2011, cu modificările ulterioare), Legea privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare (Legea nr. 206/2004, cu modificările ulterioare) și Legea privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii (571/2004, cu modificările ulterioare), Carta Universității Agora din municipiul Oradea, reglementările și hotărârile Senatului Universității, alte norme legale și reglementări aplicabile învățământului universitar din România.

CAPITOLUL II

PRINCIPIILE COMUNITĂȚII UNIVERSITĂȚII AGORA

Universitatea Agora promovează principiile tradiției gândirii libere, libertății academice, recunoașterii drepturilor fundamentale ale omului, principiul supremăției legii și valorile democrației.

Universitatea respectă demnitatea individuală și promovează integritatea academică. Membrii comunității academice sunt animați de dorința de dezvoltare democratică a societății românești. Principiile și valorile pe care, în mod deosebit, Universitatea Agora le promovează sunt: *libertatea academică, dreptatea și echitatea, autonomia personală, protejarea dreptului la confidențialitate, profesionalismul, meritul, onestitatea și corectitudinea intelectuală, transparența, respectul și toleranța, responsabilitatea, bunăvoița și grija, universalitatea valorilor cunoașterii umane, democrația alegerii cadrelor manageriale*.

1. Autonomia

Universitatea Agora din municipiul Oradea beneficiază de autonomia universitară garantată de Constituția României, exercitându-și dreptul de a-și stabili misiunea și propriile strategii de dezvoltare.

Membrii comunității Agora pot alege liber și necondiționat programele de studiu și de cercetare, oportunitățile și nivelurile de pregătire adecvate pentru carierele lor profesionale.

Autonomia oferă Universității dreptul de a evalua și de a sancționa moral activitatea membrilor săi dacă se dovedește că aceștia încalcă normele universitare, chiar dacă fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale uneia pentru care legea prevede o sancțiune.

Universitatea promovează un mediu propice exercitării autonomiei personale.

Universitatea promovează principiul universalității valorii cunoașterii umane, iar membrii comunității academice au garantate libertatea de gândire, de exprimare, de mobilitate academică și de asociere, fără discriminări sau represiuni.

În acest sens, Universitatea asigură publicului larg, celor interesați și membrilor comunității universitare informații pertinente și exhaustive în legătură cu: programele de studiu și de cercetare, evaluarea, accesul și promovarea cadrelor didactice și elementele relevante din biografia acestora, membrii conducerii universității și CV-urile acestora, structura universității, cercetarea universitară, baza materială, serviciile sociale, standardele academice etc., inclusiv prin publicarea acestora în cuprinsul propriei pagini Web.

2. Libertatea academică

Universitatea constituie un mediu liber, fără presiuni și constrângeri politice, religioase, ori economice, fără ingerințe, cu excepția constrângerilor legale sau etice, din care cenzura, manipularea și persecuțiile sunt excluse cu desăvârșire.

Convingerile ideologice, politice și religioase ale membrilor Universității țin de sfera privată a acestora și nu pot fi impuse altora.

Universitatea îți protejează membrii împotriva ingerințelor, presiunilor și constrângerilor de orice natură, contrare legii, precum și împotriva cenzurii, manipulărilor și persecuțiilor.

Libertatea academică este sacră, Universitatea vechind la respectarea legislației în vigoare, a standardelor științifice și a normelor etice, precum și la manifestarea responsabilității profesionale și civice, a respectului și toleranței.

Nimeni nu trebuie să lezeze libertatea celorlalți. Opiniile politice și credințele religioase, abordarea critică nu sunt îngrădite sub nicio formă.

Libertatea universitară presupune:

- dreptul de a deveni membru al comunității universitare în condițiile stabilite de prezentul Cod și de Senatul Universității;
- accesul liber în spațiul universitar al membrilor comunității, potrivit atribuțiilor și obligațiilor specifice stabilite prin fișă postului, cu respectarea Cartei și a tuturor reglementărilor aprobate de Senatul Universității;
- dreptul comunității universitare și al membrilor ei de a participa la activitățile de învățământ și cercetare ale Universității, precum și de a dobândi, dezvolta și transmite liber cunoștințe specifice;
- dreptul de a cerceta orice subiect, în orice domeniu, cu respectarea normelor deontologice ale activității științifice;
- dreptul membrilor comunității universitare de a se asocia, potrivit legii, pentru a-și proteja interesele;
- dreptul membrilor comunității universitare de a își exprima liber punctele de vedere personale în spațiul public. În lipsa unui mandat acordat în acest sens de Universitate, aceștia nu pot angaja în nici un fel răspunderea Universității;
- protejarea dreptului la confidențialitate al membrilor săi în toate chestiunile ce țin de sfera lor privată, orice informații referitoare la acestea putând fi furnizate numai în condițiile legii.

Universitatea nu va face rabat de la standardele științifice și etice și nu ceda presiunilor la care poate să fie supusă de către finanțatorii, ori de către puterea politică.

Libertatea personală se reflectă și în protejarea dreptului la viața privată și confidențialitate.

Universitatea nu recunoaște nimănui dreptul de a manipula și îndoctrina în interiorul spațiului universitar. Nu este permisă încălcarea drepturilor studenților și cadrelor didactice la obiectivitate și la formare științifică.

3. Protejarea dreptului de confidențialitate

Membrii comunității Agora au datoria de a respecta confidențialitatea în ceea ce privește viața și activitatea studenților, informațiile solicitate de către persoane îndrăguite putând fi furnizare numai cu aprobarea prealabilă decanatului sau rectoratului și numai când există motive îndreptățite, cu respectarea prevederilor legale. Acest gen de informații include și cererile referitoare la starea civilă marital, orientarea sexuală, domiciliul, apartenența religioasă sau politică etc.

Încălcarea regulilor privind protejarea dreptului la confidențialitate este sancționată disciplinar și material, iar dosarele personale sunt confidențiale.

4. Dreptatea și echitatea

Tratamentul corect și echitabil este aplicabil tuturor, fără discriminare.

Nediscriminarea și egalitatea de șanse referitoare la accesul la studii, angajare și promovare, eliminarea conflictelor de interes, prevenirea și combaterea corupției și favoritismului fac parte integrantă din prezentul Cod.

În asigurarea realizării depline a principiului echității și dreptății în cadrul comunității universitare Agora se impune explicarea și concretizarea conținutului următoarelor principii.

4.1. Principiul nediscriminării și egalității de șanse

Toate persoanele din Agora beneficiază de tratament egal, fără discriminare referitoare la sex, orientare sexuală, rasă, vîrstă, handicap, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, sau stare materială.

Orice act de discriminare poate atrage răspunderea disciplinară, patrimonială și contravențională potrivit normelor care guvernează raporturile de muncă. În acest sens, victimă unui act de discriminare de orice natură și în baza oricărui criteriu mai sus exemplificat se poate adresa cu o petiție sau sesizare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în baza O.G. nr. 137/2000, O.G. nr. 77/2003 și H.G. nr. 1194/2001.

4.2. Principiul eliminării conflictelor de interes

Personalul didactic și nedidactic al Universității se va preocupă în mod permanent să evite situațiile în care pot apărea conflicte de interes, conflicte ce ar putea compromite, în mod direct sau indirect, îndeplinirea îndatoririlor lor.

Conflicturile de interes pot afecta activitatea și acțiunile membrilor comunității, pot conduce la favoritismul, ori nepotismul, la aprecierea și evaluarea necorespunzătoare, pot genera acte de persecuție sau de răzbunare, pe care Universitatea nu le tolerează.

Persoana aflată în conflict de interes nu poate fi membru al unei comisii de evaluare sau supervizare, refuzul conducând la recuzare.

Conflicturile de interes care pot apărea în desfășurarea actului educațional și pe care Universitatea încearcă să le prevină și combată sunt de mai multe tipuri:

4.2.1. Conflicte care decurg din relațiile personale

- cazurile în care din comisiile de evaluare la examene (admitere, licență, dizertații), de angajare sau promovare, evaluarea performanței etc. fac parte persoanele aflate într-o relație de rudenie de gradul I și II cu candidații sau persoanele ce urmează a fi evaluate;
- cazurile în care cadrele didactice își supervizează în mod direct rudele de gradul I și II, în vederea examenelor de licență, master, doctorat, sau orice alte forme de studii;
- cazurile în care un cadru didactic își evaluează rudele sau alte persoane cu care are relații personale de natură să le influențeze conduită academică (de ex. conflicte prezente sau trecute, relații erotice sau obligații profesionale sau personale de altă natură);
- cazurile în care din organismele de evaluare (la examene de admitere, acordări de granturi, angajare sau promovare, salarizare, premiere etc.) fac parte persoane care pot fi influențate de orice alte relații personale, inclusiv de natură financiară, cu candidații.

4.2.2. Conflicte care decurg din rolurile multiple

Aceste conflicte apar atunci când o persoană deține mai multe roluri în aceeași instituție, iar relațiile impuse de o anumită poziție sunt de natură să-i afecteze deciziile. În acest sens se evită ca o decizie să fie luată sau la luarea acesteia să participe persoana care ar avea un interes direct și personal tocmai datorat rolului său multiplu, prevenindu-se astfel dezavantajarea celor pe care îi vizează această decizie.

4.2.3. Conflicte care decurg din interesele materiale

Această categorie se referă la relațiile dintre membrii Universității cu angajați ai societăților comerciale sau alți furnizori de servicii, colaboratori ai instituției.

Persoanele care au interese materiale în firmele sau organizațiile respective (sau au rude apropiate cu astfel de interese materiale) nu pot participa la negocieri între acestea și Universitate.

Angajarea studenților pentru practică, sau remunerați, într-o societate comercială sau de alt tip, în care cadre didactice dețin un interes material nu trebuie să afecteze evaluarea acestora în nici un fel.

4.2.4. Conflicte care decurg din colaborările externe sau alte angajamente

Membrii comunității universitare Agora, personal didactic și administrativ, se obligă să nu afecteze îndeplinirea integrală a sarcinilor lor profesionale prin întreținerea de colaborări externe sau asumarea de alte obligații profesionale externe.

Nerespectarea acestui principiu atrage sancțiuni în primul rând disciplinare, nefiind excluse și cele de natură pecuniară.

4.3. Prevenirea și combaterea corupției

Universitatea își exprimă hotărârea fermă de a combate corupția, sursa principală de viciere a climatului universitar, care conduce la aplicarea unor tratamente inechitabile, nedreptățiri și favoritisme, subminând aplicarea principiului meritocrației și creând suspiciune și neîncredere în valoarea profesională a diplomelor și în competența profesională a absolvenților.

Universitatea condamnă și acele acte de corupție care, deși nu sunt prevăzute în acte normative, fac parte din categoria celor care se înscriu în „capturarea” instituției de către

persoane sau grupuri de interes care dețin puterea și distribuie clientelor resursele materiale: dotări, salarii, prime, burse, resursele de educație și cercetare.

Universitatea sancționează sever din punct de vedere instituțional atât actele evidente de corupție: mita și tentativa de mituire (în bani sau servicii), cât și pe cele mai puțin evidente, dar la fel de nocive: traficarea clientelară (cumpărarea și vânzarea în bani sau contraservicii) a examenelor sau concursurilor pentru ocuparea posturilor, inclusiv practicarea intervențiilor ierarhice sau colegiale etc.

În virtutea respectării principiului echității și asigurării competenței profesionale a membrilor comunității universitare, Universitatea acceptă recomandările asumate de către profesioniști competenți și corecți în privința meritelor unei persoane, dar respinge orice recomandări informale sau presiuni legate de admiterea și evaluarea unei persoane aflate sub standardele solicitate și care nu poate intra onest în competiție.

Universitatea găsește ca fiind cele mai grave forme de corupție în mediul universitar și pe care se angajează să le prevină și să le combată, următoarele fapte:

- traficarea examenelor (vânzarea, cumpărarea sau substituirea de lucrări contra bani, servicii sau contraservicii);
- solicitarea de către membrii personalului universitar de bani sau cadouri precum și tentativa de mituire sau mituirea acestora, precum și cointeresarea în alte forme;
- solicitarea unor servicii personale, de orice tip, de la persoane care sunt sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare, sau promovare, precum și oferirea unor astfel de servicii în schimbul indulgenței.

Astfel de acțiuni sunt deosebit de grave mai ales atunci când de satisfacerea lor se condiționează, în mod explicit sau implicit:

- oferirea serviciilor educaționale și/sau administrative acoperite de sarcinile persoanei respective ca membru al instituției de învățământ superior;
- favoritismul în procesul de evaluare, angajare sau promovare, sau la împărțirea sarcinilor didactice ori administrative.

Acceptarea de cadouri simbolice de către personalul universitar este legitimă doar atunci când este evident că nu este de natură să influențeze direct sau indirect procesul educațional, de evaluare, de angajare, sau de promovare.

Constituie abateri sancționabile de la etica universitară și faptul de a oferi bani, cadouri sau servicii personale membrilor personalului universitar, atunci când acceptarea acestor cadouri sau servicii are drept scop în mod explicit sau implicit:

- furnizarea serviciilor deja prevăzute în fișa postului unui angajat și pe care persoana care oferă bunul/serviciul are dreptul să le primească;
- influențarea procesului de evaluare, angajare sau promovare.

De asemenea, Universitatea interzice favoritismul, indiferent de criterii (prietenie, rudenie, afaceri, afiliere de orice tip etc.) în procesul de evaluare, angajare sau promovare, salarizare sau la împărțirea sarcinilor didactice sau administrative. Favoritismul nu se confundă cu preferința pe baze de competențe demonstate.

Toate aceste cazuri constituie abateri și sunt sancționate sub aspect disciplinar, penal și civil.

4.4. Modalități de înlăturare a eventualelor suspiciuni privind fapte de corupție

Universitatea, exprimându-și atașamentul față de principiile care interzic orice formă de corupție, în vederea asigurării corectitudinii activității academice, consideră că se impune respectarea următoarelor măsuri:

- informarea corectă și la timp în privința criteriilor de admitere și de concursuri de orice tip;
- respectarea tuturor termenelor limită impuse și a datelor de examene indiferent de circumstanțele particulare ale studenților, cu excepția celor pentru care aceștia furnizează în scris motivații, care se păstrează atașate la catalog (adeverințe medicale, situații personale grave etc.);
- păstrarea lucrărilor de examen/de laborator/referatelor pentru o perioadă cât mai lungă de timp;
- informarea superiorilor ierarhici într-un mod cât mai formal asupra eventualelor conflicte de interese care nu pot fi evitate.

De asemenea, Universitatea va lua măsuri, de fiecare dată, ca meditatorii, rudele, prietenii, persoanele cu care concurenții au relații de afaceri să nu facă parte din comisiile de concurs și să asigure într-un mod cât mai eficient transparența sistemului de evaluare.

5. Meritul

Universitatea Agora își propune să asigure un sistem echitabil și transparent pentru recunoașterea, cultivarea și recompensarea meritelor personale și colective care conduc la împlinirea menirii sale instituționale. Printre acestea se numără: dedicarea față de profesie și studiu, față de instituție și membrii comunității academice, creativitatea și talentul, eficiența și performanța.

Universitatea a adoptat drept singur criteriu de ierarhizare calitativă cel al meritului. Conținutul conceptului de ierarhizare calitativă este definit de către o comisie (denumită „Departamentul pentru asigurarea Calității”) formată din membri ai catedrelor, consiliului facultății și Rectorul Universității. În procesul de evaluare a meritului Universitatea interzice cu desăvârșire orice formă de influență sau presiune, singurele criterii rămânând rezultatele.

Criteriile în contextul cărora se apreciază meritul în activitatea studențească adoptate de Universitatea Agora sunt următoarele:

- performanțele la cursuri, seminare și laboratoare;
- rezultatele obținute la concursuri profesionale, la licențe și disertații,
- implicarea în viața asociativă,
- acțiuni civice etc.

În ceea ce privește cadrele didactice, evaluarea meritului are în vedere următoarele criterii:

- calitatea cursurilor, seminarelor, a activității de îndrumare a studenților;
- conținutul, frecvența articolelor, studiilor, monografiilor științifice publicate, precum și publicațiile în care apar aceste studii;
- câștigarea de grant-uri de dezvoltare și cercetare individuală și instituțională;
- evaluarea făcută de către studenți;
- implicarea în dezvoltarea facultății, programului de studiu, al domeniului propriu, în rezolvarea problemele studenților, în atitudinea față de progresul personal, în prestigiul

adus instituției și specialității în care lucrează, în implicarea în creșterea cunoașterii și democratizării în societate etc.

Pentru persoanele care fac parte din organele de conducere ale Universității criteriile de apreciere a meritului se referă mai ales la următoarele aspecte:

- managementul eficient al resurselor;
- crearea și menținerea standardelor profesionale și morale ridicate în instituție;
- evaluarea făcută de către reprezentanții studenților, de către subordonați și de către conducerea de la nivel superior.

Consiliul de etică va interveni îndeosebi atunci când aceste structuri nu asigură aplicarea principiului meritului în proiectarea și evaluarea activității universitare și propun sau acordă sancțiuni, inclusiv conducerii.

Responsabilitatea față de standardele de evaluare a meritului și de aplicare revine Departamentului pentru asigurarea Calității, conducerii catedrelor și consiliilor facultăților și departamentelor, rectoratului.

6. Profesionalismul

Universitatea se angajează să cultive un mediu propice pentru cercetare și competitivitate. În acest scop, dezvoltă programe academice la standarde înalte, capabile să conducă la evoluția cunoașterii, la formarea specialiștilor competitivi și la creșterea prestigiului în cercetare. Universitatea încurajează și recompensează orientarea spre calitate științifică, pedagogică, în mod deosebit spre excelență, a profesorilor, cercetătorilor, studenților și a programelor de studii și cercetare. Universitatea asigură inițiativa și curiozitatea științifică, încurajează și recompensează eficiență, calitatea și excelența profesională la nivel managerial și administrativ.

Universitatea se declară și acționează împotriva imposturii, amatorismului, superficialității, dezinteresului și plafonării.

Profesionalismul universitar promovat și dezvoltat de comunitatea universitară Agora se caracterizează prin:

- Competență în exercitarea profesiei (autoritate epistemică);
- Credința în autonomia deciziilor profesionale și a exercitării profesiei (protejarea de amatorism, diletantism și impostură);
- Identificarea cu specialitatea și cu cei din același domeniu (cariera academică sau de cercetare devin elemente ale identității personale);
- Dedicarea față de cariera academică pentru o parte semnificativă a vieții (prestigiul se capătă în timp, dar nu depinde decisiv de vechime);
- Obligația morală de a lucra în serviciul studenților, evitând implicarea emoțională excesivă, arbitrarul și tratamentul preferențial nejustificat;
- Credința în capacitatea de autoreglare și menținerea colegială a standardelor profesionale;
- Solidaritatea colegială și competiția loială cu cei din aceeași universitate și domeniu.

Încălcarea cerințelor în aplicarea principiului profesionalismului denaturează producerea cunoașterii, formarea studenților în acest tip de valori, lezează comunitatea științifică și scade prestigiul profesiei universitare, afectând dreptul studenților la studii de calitate.

6.1. Dreptul la studii de calitate

Personalul didactic și de cercetare din cadrul Universității are obligația morală și profesională de a cunoaște cercetarea și evoluția domeniului propriu. Aceștia au libertatea de a adera la o interpretare sau alta a domeniului, fără însă a impune acea orientare particulară studenților în procesul de predare și fără să ignore eventualele infirmări ale orientării respective din cadrul domeniului, expunându-le în mod egal în procesul de predare.

În cazul în care Consiliul de etică, în colaborare cu Departamentul pentru Asigurarea Calității, constată că un cadru didactic refuză să fie responsabil profesional și să își actualizeze materia (și în general să respecte cunoașterea propriului domeniu), acesta poate fi somat să respecte cerințele academice relevante, iar dacă refuză, Consiliul poate cere penalizarea cadrului didactic respectiv până la conformarea pe deplină a acestuia. Dacă, într-un interval rezonabil de timp, stabilit de Consiliu, cadrul didactic refuză să respecte aceste cerințe, Consiliul poate decide, în cooperare cu Departamentul pentru Asigurarea Calității eliberarea cadrului didactic în cauză de sarcinile didactice și de cercetare.

Cadrele didactice au obligația să facă cercetare și să publice rezultatele acesteia.

Universitatea încurajează carierele academice, acordând sprijin material și moral în dezvoltarea carierelor profesionale, precum și „turismul instituțional” și se declară împotriva folosirii sale ca o sinecură de titulatură și statut.

Universitatea încurajează schimburile academice și se mândrește cu profesorii solicitați ca specialiști de excelență în alte universități și instituții, câtă vreme aceasta nu încalcă dreptul studenților de a studia și al universității de a funcționa și se dezvolta.

6.2. Cercetarea în cadrul Universității Agora

Cercetarea se definește ca fiind activitatea desfășurată în scopul dezvoltării cunoașterii.

Cercetarea științifică este o componentă majoră a obligațiilor corpului profesoral care desfășoară activități didactice în Universitatea Agora. Ea are ca obiectiv fundamental dezvoltarea științei și a capacitatii profesionale a cadrelor didactice, reprezentând condiția pentru ocuparea posturilor didactice.

Cercetarea științifică se organizează la nivelul catedrelor sau, în cazuri speciale, la nivel de departament, cu aprobatia Senatului și a Consiliului de Administrație. Colectivele de cercetare sunt constituite din personal didactic, cercetători, studenți și, în unele cazuri, personal ajutător de cercetare.

Cercetarea științifică se concretizează în studii, consultanță, expertize executate pe bază de contract, specializarea prin doctorat, precum și în comunicări la manifestări științifice, publicații, editarea de cursuri universitare și alte materiale didactice necesare organizării și desfășurării procesului de învățământ.

La aprecierea activității de cercetare științifică se ia în considerare numai activitatea desfășurată în structurile Universității sau în colaborările instituite de aceasta, indiferent de locul de muncă de bază al persoanelor ce desfășoară activități didactice în Universitate.

Cei care desfășoară activități de cercetare se ghidăză după următoarele principii:

- demonstrează competență, integritate și auto-reglementare (supunându-se examinării critice prealabile susținerii sau publicării unei lucrări);
- mențin standardele profesionale: își documentează și chestionează rezultatele;
- recunosc public contribuția profesională sau materială a altor persoane sau instituții la rezultatele obținute;
- cooperează în echipe de cercetare;

- protejează siguranța datelor preliminare;
- se informează reciproc asupra dezvoltărilor relevante din domeniu și asupra metodologiilor de cercetare;
- promovează onestitatea și corectitudinea intelectuală;
- declară sau evită conflictele de interese;
- respectă consumămantul informat al celor implicați în cercetare, precum și siguranța acestora;
- respectă toate cerințele legale și morale în privința cercetării;
- sunt deschiși dezbaterei critice asupra rezultatelor obținute.

Respectarea acestor standarde se recompensează și premiază, iar nerespectarea lor atrage sancțiuni proporționale, mergând până la propunerea de retrogradare, de retragere a titlului universitar și eliminarea din Universitate. Același lucru este valabil și pentru plagiat.

7. Onestitatea și corectitudinea intelectuală

Universitatea respectă principiul transparenței tuturor categoriilor de informații care interesează membrii comunității universitare, potențialii candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg, asigurând o informare consistentă, pertinentă și corectă. Prin aceasta se facilitează egalitatea de șanse în competiție și se asigură accesul echitabil la resursele universitare.

Universitatea interzice ascunderea, falsificarea sau denaturarea informațiilor la care au dreptul membrii săi și publicul larg.

Proprietatea intelectuală include inventiile și drepturile de autor pentru diferite categorii de lucrări.

Lipsa de onestitate academică semnifică toate tipurile de activități care împiedică educația, dezvoltarea cunoașterii, evaluarea corectă a performanței studenților, cadrelor didactice și a altor categorii de angajați.

Faptele prin care se atentează la principiul onestității și a corectitudinii intelectuale și pe care Universitatea le condamnă, sunt:

- *înșelăciunea*, adică fapta sau tentativa de a folosi sprijin neautorizat din partea unor persoane, folosirea unor materiale de documentare interzise în timpul examinării, copiatul. Asemenea fapte conduc la alterarea corectitudinii rezultatelor unei examinări sau evaluări;
- *fabricarea datelor*, adică utilizarea unor date improvizate într-o cercetare sau experiment, modificarea intenționată a datelor unui experiment sau a unei cercetări, citarea unor articole inventate etc;
- *predarea aceleiași lucrări pentru mai multe examene (auto-plagiul)*;
- *modificarea datelor din dosarul personal de concurs sau angajare*, includerea în CV-ul personal a unor informații profesionale false;
- *facilitarea înșelăciunii*. Se consideră facilitarea înșelăciunii orice act prin care o persoană oferă ajutor cuiva despre care știe că vrea să încele o comisie de examinare: oferirea unei lucrări gata făcute, solicitarea de bani sau servicii pentru aceasta, substituirea unei persoane care urmează să fie examinată;
- *avantajele obținute pe nedrept*. Din aceasta categorie fac parte: ascunderea informațiilor transmise de profesori față de colegi, împiedicare unor colegi sau concurenți să se concentreze în scopul de a-i disturba la o examinare, sabotarea altora prin distrugerea unor materiale din bibliotecă;
- *Plagiul*. Plagiul reprezintă o formă de fraudă intelectuală pe care Universitatea o condamnă în mod expres și care poate lua proporții grave constituindu-se în furt intelectual deliberat, cum ar fi situația clădirii unei cariere universitare și de cercetare pe

baza unor publicații care sunt rezultatul fraudei. Plagiatul semnifică preluarea integrală sau parțială a unui material realizat de un alt autor și prezentarea acestuia ca aparținând proprietiei persoane (fie într-o lucrare scrisă, de tipul referatelor, articolelor, tezelor de licență, experiment, etc. fie într-o prezentare orală). Materialul asupra căruia se comite plagiat poate fi o carte sau o parte a unei cărți, un articol, o pagină de internet, un curs, o altă lucrare (în cazul referatelor, de exemplu, poate fi lucrarea unui coleg). În elaborarea unei lucrări academice de orice fel sau a unei prezentări orale se va ține cont de distincția dintre parafrasare și citare propriu-zisă. Prezentarea unui citat (text bloc dintr-un material străin) ca parafrasă (repovestirea ideii/argumentului unui autor), fără utilizarea indiciilor care semnalează în mod convențional prezența unei citări (ghilimele, litere cursive, paragrafe distincte indentate etc.) constituie, de asemenea, plagiat. Nu constituie plagiat folosirea unor sintagme sau definiții scurte, considerate de către comunitatea disciplinară ca făcând parte din fondul de noțiuni de bază, comune, al disciplinei respective. Cu toate acestea, având în vedere faptul că o atare apreciere presupune un grad de subiectivism, este recomandat ca autorii să își exerceze discernământul și o atenție sporită în utilizarea unor asemenea sintagme sau definiții. O acuzație de plagiat, pentru a fi validă, trebuie însoțită de dovada clară a plagierii, prin indicarea textului sau textelor din care s-a plagiat. Dacă materialul prezentat drept contribuție proprie, sau un fragment din acesta sunt identificate în rețeaua internet, acest lucru este suficient pentru a fundamenta o acuzație de plagiat.

Descoperirea comiterii fraudei intelectuale implică, în cazurile în care frauda nu este direct sancționată de către cadrul didactic, sesizarea Comisiei de etică în vederea sancționării persoanei vinovate. Plagiatul se sancționează prin măsuri proporcionale, putându-se lăsa măsura ca în anumite cazuri majore, să se anuleze, pentru studentul în cauză, examenul în cadrul căruia s-a comis fapta, urmând ca în anul următor acesta să aibă posibilitatea de a relua cursul și seminarul aferent, în regim cu taxă.

Comisia de etică trebuie însă informată de fiecare dată, pentru a păstra sancțiunea în baza de date. Universitatea nu va permite aplicarea mențiunii de „plagiat” în actele oficiale ale studenților (cum ar fi diplome de licență sau master, situația școlară sau foaia matricolă), dar va ține evidența sancțiunilor în dosarele personale ale studenților, cadrelor didactice etc. Dovezile despre incident se păstrează într-o bază de date care este consultată ori de câte ori un/ă student/ă este acuzat/ă de plagiat.

Descoperirea unui al doilea furt intelectual în cazul aceluiași/aceleiași student/e poate implica exmatricularea acestuia/acesteia din facultate, fără posibilitatea de a se reînscrie.

Toate prevederile de mai sus sunt valabile și în cazul furtului în cadrul examenelor scrise sau orale (copiat).

Plagiatul poate fi voluntar (plagiat propriu-zis) sau involuntar (folosirea greșită a sistemului de citare, sau neindicarea sursei unui material).

Constituie acte de plagiat și următoarele fapte:

- compilația de fragmente din mai multe surse/autori, fără referințe clare la textele sursă;
- întrepătrunderea dintre fragmentele de texte furate și munca proprie;
- preluarea unui text fără referințe clare, cu modificarea unor expresii din text și/sau inversarea unor paragrafe/propoziții/capitole;
- omiterea marcajelor clare de citare în text și menționarea lucrării sursă (carte, articol, alt referat, resursă web etc.) în bibliografia finală.

Următoarele fapte constituie acte de plagiat minor:

- utilizarea greșită și involuntară a materialelor, citatelor, din ignoranță și lipsă de intenție, mai ales de către studenții din primul an;
- utilizarea excesivă a surselor, însoțită de o cantitate neglijabilă de muncă proprie;

- situația în care este plagiată o foarte mică parte din lucrare și când partea respectivă nu este determinantă în evaluare.

De obicei, sancționarea plagiului minor este de competența titularului de curs sau seminar. Acesta este îndreptățit să întreprindă cercetarea și demonstrarea cazului și să sancționeze potrivit regulilor acceptate de către Universitate. La primul caz minor, studentul primește de obicei atenționare și este sfătuit cum să procedeze în viitor. Cazurile minore sunt notate în dosarul personal, pentru evidență și pentru prevenirea repetării acestora.

7.1. Cazuri semnificative de pliat

Acestea sunt fie cazuri de repetare a plagiului minor, fie formele extinse de pliat, mai ales plagiul total. Sancțiunea poate merge de la scăderea notei până la exmatriculare, cu sau fără drept de reînscriere în același an.

Plagierea lucrărilor de diplomă sau a disertațiilor de master se sancționează cu anularea examenului. În cazul în care plagiul este total, persoana respectivă nu are drept de reînscriere la examen.

Toate tipurile de cazuri sunt notate în dosarul personal al studentului, dar nu în suplimentul de diplomă.

7.2. Plagiul în cazul cadrelor didactice

În aceste cazuri se presupune că persoana este academic formată și gradul de ignoranță în privința regulilor este scăzut. Din acest motiv, analiza cazului trebuie făcută de către specialiști, în colaborare cu Comisia de etică. Persoana care comite pliat minor sau involuntar primește direct avertisment, nu atenționare. În cazul plagiului semnificativ, a celui major extins, pedepsele merg până la retragerea dreptului de practică sau exmatricularea de la doctorat fără drept de reînscriere. În cazul publicării unei lucrări plagiile, cadrul didactic, cercetătorul sau doctorandul sunt excluși din Universitate și se dă curs prevederilor legii.

În situația în care materialul (referat, articol, prelegere, tratat etc.) care constituie furt intelectual descoperit și demonstrat a fost publicat de către persoana în cauză, persoana este deferită justiției pentru răspundere civilă și penală, după caz.

8. Transparență

Universitatea a adoptat și urmărește să fie respectat principiul transparenței tuturor categoriilor de informații care interesează membrii comunității universitare, potențialii candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg, asigurând o informare consistentă și corectă. Prin aceasta se facilitează egalitatea de șanse în competiție și se asigură accesul echitabil la resursele universitare. Universitatea interzice ascunderea, falsificarea sau denaturarea informațiilor la care au dreptul membrii săi și publicul larg.

Transparența presupune accesul la informații atât în ceea ce privește admiterea, evaluarea, angajarea și promovarea, cât și în privința surselor de finanțare sau de cercetare și criteriilor după care se iau deciziile instituționale. Toate aceste informații trebuie să fie publicate pe pagina web a universității.

8.1. Transparența la admitere, evaluare, angajare și promovare

Angajarea și promovarea personalului academic și administrativ al Universității se fac pe baza meritelor relevante ale candidaților pentru postul respectiv, respectându-se principiile nediscriminării și egalității de șanse. Universitatea acordă candidaților pentru admitere, angajare, promovare, gradație salarială, premiere, un tratament corect și egal și cultivă diversitatea în mediul academic prin măsuri pozitive adresate categoriilor defavorizate sau sub-reprezentate, fără încălcarea principiului meritului. La performanțe egale este preferată persoana din categoria defavorizată.

Studentii au dreptul la acces în privința informațiilor despre criteriile de evaluare la examene, colocvii etc., încă de la începutul fiecărui curs (seminar, laborator etc. inclusiv cele de licență, disertație, doctorat), precum și la explicații privind notele obținute.

Criteriile de selecție pentru angajare și promovare trebuie să fie definite cu claritate și să corespundă viitoarelor atribuțiuni ale persoanei evaluate. Scoaterea postului la concurs va respecta prevederile legale.

Interviurile sau examenele de promovare nu trebuie să conțină întrebări privind relațiile personale și viața privată a candidaților, statutul civil, sau istoriile personale (cu excepția celor privind strict parcursul academic sau parcursul profesional). Organismele de evaluare vor oferi informații clare pentru toți candidații privind particularitățile poziției scoase la concurs, inclusiv programul special necesar exercitării postului, necesitatea unor deplasări frecvente ș.a.m.d.

8.2. Transparență în utilizarea resurselor materiale

Fondurile puse la dispoziție pentru învățământ, cercetare, administrare, de către Universitate sau de către terți (instituții publice naționale și internaționale, fundații, persoane fizice, firme etc.) trebuie utilizate în strictă conformitate cu scopurile și regulile în funcție de care au fost acordate.

Universitatea solicită membrilor săi (în special cadrelor didactice și cercetătorilor) ca în cercetările și publicațiile lor să menționeze, în mod expres, sprijinul material acordat de Universitate sau de alte organizații, instituții, firme sau persoane fizice pentru realizarea cercetării sau publicației respective.

9. Responsabilitatea

Membrii Universității au datoria de a respecta normele etice general recunoscute de comunitatea academică. Prescripția răspunderii juridice, în condițiile legii, nu împiedică structurile competente ale Universității, cu atribuții specifice (Consiliul Facultății, Comisia de Etică, comisii de analiză etc.) sau Rectorul să constate săvârșirea faptelor contrare prezentului Cod și să decidă măsuri specifice de prevenire a încălcării și/sau de apărare a valorilor încălcate.

Responsabilitatea obligă membrii comunității academice la un comportament care exclude, atât offline cât și online, formularea în scris sau pe cale verbală de opinii tendențioase, folosirea unui limbaj vulgar, ofensator, irreverențios, precum și hărțuirea, amenințarea, umilirea, intimidarea, bullying-ul, atacul la persoană, dezinformarea, calomnia sau denigrarea Universității, a facultăților, a unor persoane din instituție, a studenților sau a comunității academice în ansamblul ei.

În mod specific, sunt interzise următoarele:

- a) insulta verbală și scrisă;
- b) abuzul de putere;
- c) hărțuirea;
- d) discriminarea.

În situațiile cu potențial litigios, se recomandă membrilor comunității academice să sesizeze mai întâi structurile componente din Universitate, urmând structura ierarhică din învățământul superior (departament, facultate, Ombudsman, Comisia de Etică a Universității, Rector). Dreptul persoanei sancționate de a se adresa organelor jurisdicționale este garantat.

Membrii comunității academice pot să aducă la cunoștința structurilor ierarhice, în mod argumentat și pe bază de dovezi, încălcarea normelor etice.

Membrii corpului profesoral pot semnala comportamentele imorale și cazurile în care alți membri ai comunității academice încalcă normele etice privind drepturile de proprietate intelectuală și de autor.

Corpul studențesc trebuie să sesizeze de îndată încălcarea normelor etice și de integritate în cadrul procesului de învățare și evaluare, precum și în cadrul activităților desfășurate celelalte spații asimilate celui universitar.

În cadrul în care se constată încălcări ale drepturilor de proprietate intelectuală, Universitatea poate lua măsuri de condamnare explicită a relei conduite în cercetare, restaurare publică a drepturilor de proprietate intelectuală încălcate, prin mențiuni corespunzătoare în corpul publicației sau retragerea din circulație a publicației, cu scopul de a îndrepta atribuirea eronată a paternității operei (prestație intelectuală, scrisă, orală sau de altă natură, care este expusă prin text scris, material audio, video, audio-video sau de orice altă natură).

Universitatea protejează drepturile avertizorilor de integritate, potrivit prevederilor dispozițiilor legale privind protecția personalului din unitățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii.

Comisiile și grupurile de lucru ale structurilor Universității sunt date să ia măsurile necesare pentru aplicarea corectă a standardelor etice în activitatea lor, inclusiv prin revizuirea periodică a propriilor regulamente de organizare și funcționare.

Corpul profesoral și de cercetare, corpul studențesc și corpul administrativ trebuie să respecte normele etice impuse de statutul lor în Universitate, precum și pe cele privind propria profesie, atât în cadrul Universității, cât și în domeniul public, online și offline, după cum urmează:

(1) Corpul profesoral și de cercetare este răspunzător de realizarea unei bune calități a activității didactice și de cercetare, prin respectarea eticii în aplicarea normelor, a procedurilor și regulilor profesionale, dar și prin manifestarea unui comportament demn în interiorul, dar și în afara Universității. În acest sens, toți cei care alcătuiesc acest corp trebuie:

- a) să pună de acord fișa disciplinei și bibliografia cu standardele etice și de integritate. În mod specific, nu se va substitui conținutul științific al activității didactice specificat în Programul de studiu sau în Fișa disciplinei cu alte conținuturi incompatibile cu standardele etice și de integritate în vigoare sau cu conținuturi de propagandă ideologică, religioasă, politică sau incompatibile în orice alt mod cu standardele de etică și integritate academică;
- b) să nu producă sau să difuzeze informații nefundamentate științific;
- c) să nu exprime, prin comportamentul și activitatea lor în spațiul academic, opinii de tip ideologic, religios sau politic, incompatibile cu standardele de etică și integritate academică;
- d) să nu manifeste comportament discriminatoriu;

- e) să nu pretindă sau să accepte favoruri, sub orice formă, inclusiv de natură sexuală;
- f) să se abțină de la orice acțiune contrară reglementărilor aplicabile și să ducă la îndeplinire orice obligație ce ar decurge din asigurarea și respectarea eticii și integrității academice.

(2) Corpul studențesc, în calitate de beneficiar direct al procesului educațional, este de asemenea răspunzător de realizarea unei bune calități a actului didactic, prin respectarea eticii și integrității academice, a procedurilor și a regulilor din regulamentele specifice, dar și prin manifestarea unui comportament demn în interiorul și în afara Universității. În acest sens, toți cei care alcătuiesc acest corp trebuie:

- a) să respecte normele etice în procesul de învățare;
- b) să manifeste un comportament demn în raport cu colegii, profesorii, personalul administrativ, precum și în raport cu persoanele din afara Universității;
- c) să nu exprime, prin comportamentul și activitatea lor din spațiul academic, opinii de tip ideologic, religios sau politic, incompatibile cu standardele de etică și integritate academică;
- d) să nu pretindă sau să accepte favoruri, sub orice formă, inclusiv de natură sexuală;
- e) să se abțină de la orice acțiune contrară reglementărilor aplicabile și să ducă la îndeplinire orice obligație ce ar decurge din asigurarea și respectarea eticii și integrității academice.

(3) Corpul administrativ este răspunzător de realizarea unei bune calități a activității sale prin aplicarea normelor, a procedurilor și a regulilor ce decurg din cadrul normativ specific, dar și prin manifestarea unui comportament demn în interiorul și în afara Universității. În acest sens, toți cei care alcătuiesc acest corp trebuie:

- a) să nu manifeste un comportament lipsit de respect în raport cu studenții și corpul profesoral, precum și în raport cu persoanele din afara Universității;
- b) să nu manifeste în comportamentul și activitatea lor din spațiul academic opinii de tip ideologic, religios sau politic, incompatibile cu standardele de etică și integritate academică;
- c) să nu pretindă sau să accepte favoruri, sub orice formă, inclusiv de natură sexuală;
- d) să se abțină de la orice acțiune contrară reglementărilor aplicabile și să ducă la îndeplinire orice obligație ce ar decurge din asigurarea și respectarea eticii și integrității academice.

Universitatea încurajează și sprijină membrii săi să se distingă prin activism și implicare în problemele profesionale și publice, prin colegialitate și cetățenie responsabilă. Programele și activitățile universitare vor fi orientate către nevoile societății. Atunci când membrii săi reprezintă public Universitatea, trebuie să respecte standardele etice și profesionale.

Universitatea garantează membrilor săi dreptul de a critica public, întemeiat și argumentat încălcările standardelor profesionale și de calitate, ale drepturilor membrilor comunității universitare și colaboratorilor.

Universitatea interzice în mod expres acte precum: dezinformarea, calomnierea, denigrarea publică a programelor și persoanelor din cadrul Universității de către membrii propriei comunității academice.

Promovarea principiul responsabilității personale și profesionale în cadrul Universității impune preocuparea permanentă pentru evitarea comportamentelor de natură a provoca rău unei alte persoane și, totodată, adoptarea unui comportament respectuos în scopul menținerii unui climat adekvat mediului academic. Persoanele cu funcții de conducere au datoria de a crea condițiile necesare exercitării drepturilor celor a căror dezvoltare profesională depinde de ei.

Responsabilitatea se manifestă față de studenți, față de subordonați, de angajați fie ca responsabilitate colegială, responsabilitate față de persoanele și instituțiile cu care Universitatea are relații, precum și față de comunitatea mai largă: locală, regională, internațională.

Atitudinile critice, dezacordul față de valorile sau acțiunile unei persoane sau grup, care nu sunt însotite de comportamente care pot fi considerate agresive sau insultătoare, în sensul definit de etica universitară, sunt acceptate și încurajate în scopul progresului în înțelegere, cunoaștere și dezvoltare.

Membrii comunității universitare au dreptul moral la critică și insubordonare, exprimate public, dacă au argumente și probe că sunt încălcate standardele științifice, pedagogice, etice sau legale. În acest context, prin „public” înțelegem: în cadrul ședințelor de catedră și de consiliu, al organizațiilor și întrunirilor studențești, în Senatul universității și, dacă la aceste niveluri problemele întemeiat criticate nu primesc un răspuns adecvat sau o soluție, membrii comunității academice au dreptul moral să externalizeze criticele, fără să suporte represalii și persecuții.

Fac excepție de la etapizarea de mai sus: comunicările, conferințele, cercetările care au ca scop analiza funcționării Universității și a programelor de studii. Acestea sunt, prin natura lor, publice în sens larg. Ele nu scutesc autorii de responsabilitate față de veridicitatea și corectitudinea informațiilor și de sancțiuni pentru denigrare, răspândirea de informații false și calomnii.

Membrii personalului didactic, în calitate de cetăteni particulari, au dreptul la comentarii publice. Dacă aceste comentarii nu fac parte din aria lor de expertiză profesională, ei trebuie să precizeze clar că fac aceste comentarii în nume personal.

Sunt supuse sancționării: dezinformarea, calomnierea, denigrarea publică a programelor și persoanelor din propria instituție și din alte instituții universitare, de către membrii propriei comunității academice.

10. Corectitudinea

Membrii Universității se angajează să cunoască și să respect Carta și prezentul Cod, precum și regulamentele și reglementările în vigoare, în relația cu persoanele din interiorul și din exteriorul Universității. Aceștia trebuie să manifeste comportamente nediscriminatorii, echitabile și tolerate.

Universitatea abordează imparțial dezvoltarea membrilor comunității sale și protejează produsele activității acestora.

Angajamentul etic al Universității față de valoarea Corectitudinii impune evaluarea corectă și nediscriminatorie a activității corpului profesoral și de cercetare, studențesc și administrativ, după cum urmează:

- (1) Evaluarea corectă a corpului profesoral și de cercetare privește selectarea, promovarea și tratarea obiectivă a tuturor celor care îl alcătuiesc, în privința accesului nediscriminatoriu și just la condiții de viață și profesionale, după cum urmează:
 - a) selectarea și promovarea cadrelor didactice și a cercetătorilor trebuie să respecte procedurile și regulamentele publicate de Universitate sau de facultățile care o compun, prin care sunt reglementate, în mod clar și precis, criteriile pentru ocuparea posturilor didactice, acordarea calificativelor, acordarea gradărilor de merit, a titlului onorific de profesor emerit și a altor distincții acordate de Universitate;
 - b) cadrele didactice și cercetătorii trebuie să aibă acces, în baza unor reguli clar formulate și precis aplicate la toate spațiile Universității, la mobilități academice și la alte facilități oferite de Universitate.

- (2) Evaluarea corectă a corpului studențesc privește atât parcursul de studii, cât și condițiile de viață și de studiu în Universitate, după cum urmează:
- a) evaluarea corectă a studenților de către corpul profesoral trebuie realizată în baza unor criterii predictibile privind modalitatea de evaluare prevăzută în fișa disciplinei, formulate clar și precis;
 - b) acordarea accesului studenților în toate spațiile și în celealte facilități oferite de Universitate trebuie să respecte strict criteriile din regulamentele de funcționare a acestora;
 - c) acordarea burselor, a stagilor de învățare și cercetare, precum și condițiile de eligibilitate a studenților pentru a beneficia de beneficiile și bonificațiile acordate de Universitate trebuie să respecte strict criteriile clar formulate în regulamentele și procedurile specifice.
- (3) Evaluarea corectă a corpului administrativ privește selectarea, promovarea și tratarea obiectivă a celor care alcătuiesc acest corp, în privința accesului nediscriminatoriu și just la condiții de viață și profesionale.
- a) selectarea și promovarea membrilor corpului administrativ trebuie să respecte strict procedurile și regulamentele publicate de Universitate sau de facultățile care o compun, prin care sunt reglementate, în mod clar și precis, criteriile și modalitățile de angajare și promovare;
 - b) membrii corpului administrativ trebuie să aibă acces, pe baza unor reguli clar formulate și precis aplicate, la toate spațiile și facilitățile oferite de Universitate.
- (4) Corpurile profesoral, de cercetare, studențesc și administrativ trebuie să manifestă între ele un comportament imparțial, bazat pe respect reciproc.

Angajamentul etic al Universității față de valoarea Corectitudinii interzice frauda academică sub orice formă.

Universitatea nu tolerează practicile care produc sau favorizează frauda academică.

Întrebuițarea adecvată a lucrărilor științifice trebuie să fie conformă cu exigențele prevăzute de prezentul Cod, prin specificarea exactă a datelor de identificare a autorului și a lucrării, astfel încât să nu existe dubii cu privire la paternitatea operei scrise, orale sau de altă natură și să nu fie încălcate drepturi de proprietate intelectuală.

Constituie fraude academice:

- a) plagiatul produs de un autor prin copierea, parafrazarea sau utilizarea textului altui autor fără specificarea datelor de identificare ale acestuia;
- b) preluarea unor rezultate de cercetare (idei, grafice, tabele, fotografii etc.) fără precizarea completă a provenienței lor;
- c) folosirea publică de către un autor, prin însușire ilicită, a rezultatelor de cercetare ale altor autori;
- d) folosirea publică incorectă a unui rezultat prin producerea confuziei privind autorul real al acelui rezultat;
- e) însușirea ilicită a calității de autor, coautor, coordonator sau altă calitate asemănătoare;
- f) preluarea unor rezultate fără menționarea provenienței acestora, chiar dacă drepturile de autor nu au fost revendicate, ori în cazul în care autorii au renunțat deliberat la orice drepturi de proprietate;
- g) confectionarea de rezultate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- h) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare;
- i) autoplagiatul care are drept scop obținerea de beneficii (promovarea pe un post superior, câștigarea unui concurs, dobândirea unui titlu sau a unei distincții și altele asemenea) și care constă în refolosirea incorectă a unor rezultate proprii;

- j) folosirea de către studenți a aceleiași lucrări pentru a promova examene diferite, întrebuiuțarea unei lucrări de licență/masterat deja susținute sau folosirea altor persoane pentru redactarea de lucrări academice de orice natură. De asemenea, comercializarea lucrărilor anterior menționate sau a altora asimilate lor este proibită.

Plagiatul reprezintă însușirea ideilor, a metodelor, a procedurilor, a tehnologiilor, a rezultatelor de cercetare, a textelor, a argumentelor, a datelor, a reprezentărilor (vizuale, auditive, obiectuale etc.), a formulelor, a algoritmilor, a demonstrațiilor, a secvențelor de program, a contribuțiilor intelectuale (traduceri, sistematizări, tabele, figuri, grafice etc.) sau a oricărei alte forme de creație intelectuală a unei alte persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute de aceasta din urmă, prezentându-le fără drept ca fiind o creație personală.

Autoplagliatul reprezintă publicarea, republicarea sau reproducerea sub altă formă, în mod repetat, fără motiv întemeiat, a aceleiași contribuții proprii, în scopul de a crea o falsă impresie de prolificitate intelectuală. Exigențele calificării unei opere ca fiind autoplagiat sunt mai ridicate dacă scopul în care s-a realizat autoplagiatul este acela de a obține un anumit beneficiu. Autoplagliatul constituie o faptă mai gravă dacă scopul în care s-a realizat este obținerea de beneficii. Refolosirea unor rezultate științifice proprii publicate anterior poate fi făcută prin indicarea sursei acestora și fără a abuza de această practică.

Este permisă folosirea neatribuită a unor contribuții intrate în sfera culturii generale sau a cunoașterii comune dintr-un domeniu, a căror proveniență este larg cunoscută, numai dacă nu se creează confuzie sau o arogare frauduloasă de drepturi.

Este interzisă folosirea neatribuită a unor contribuții intrate în sfera cunoașterii comune dintr-un domeniu atunci când acestea sunt preluate în formularea specifică dată de un anumit autor, prin atribuirea fără drept a paternității acestora (prin plagiat).

Fiecare specializare științifică trebuie să facă clar în ce constă cunoașterea comună în domeniul său. Pentru o certitudine sporită în procesul evaluării caracterului comun al cunoașterii, persoanele, structurile, organele sau instituțiile interesate pot solicita un punct de vedere facultăților de profil, secțiilor, departamentelor, centrelor de cercetare, specializaților corespunzătoare din cadrul facultăților sau specialiștilor din Universitate, precum și altor universități, facultăți, instituții, organe, organizații, asociații, experți, specialiști sau alți actori relevanți din domeniu.

Gardul de încălcare a corectitudinii în acest caz se stabilește prin consultarea cu specialiștii din fiecare domeniu.

În texte științifice, în creațiile rezultate din procesul de cercetare și în creațiile ce au ca finalitate obținerea unor beneficii (titluri, premii, distincții etc.) nu este permisă practica abuzului de citate sau simpla compilație a rezultatelor altor autori, care nu permite aprecierea aportului personal, fapt care denotă o proastă conduită în realizarea discursului și textului științific și o contribuție intelectuală insignifiantă la domeniul, ramura sau subiectul vizat.

Constituie încălcări ale normelor etice introducerea artificială a referințelor bibliografice în cadrul unei publicații, precum și publicarea unor articole cu scopul unic de a influența sau de a manipula datele bibliometrice, factorii de impact și număr de citări generat automat.

Gravitatea fraudei academice constatătate în creații ale cadrelor didactice, cercetătorilor, studenților sau ale oricărui membru al comunității academice trebuie analizată și sancționată în funcție de scopurile în care a fost concepută creația și importanța consecinței sale (obținerea unui beneficiu precum promovarea pe un post superior, câștigarea unui concurs, dobândirea unui titlu sau a unei distincții și altele asemenea), de nivelul de pregătire al celui care a săvârșit frauda, de posibila eroare accidentală, de prezența sau absența intenției de fraudare, de analiza corectă a Raportului de similitudine furnizat de softul antiplagiat și de

alte criterii relevante stabilite de Comisia de Etică a Universității sau impuse de legea și reglementările în vigoare.

Universitatea, prin structurile și organele sale, va contribui în mod proactiv la prevenția încălcării drepturilor de proprietate intelectuală și de autor, prin educarea comunității academice prin intermediul elaborării unor ghiduri, materiale, metodologii, regulamente sau alte îndrumătoare în acest sens, precum și prin asigurarea unui soft antiplagiat.

11. Integritatea

Integritatea este susținută de ansamblul deciziilor și al activităților Universității și ale membrilor comunității academice, prin care valorile etice asumate sunt consolidate în mod consecvent prin comportamente și devin evidente pentru întreaga comunitate academică și în sfera publică.

Universitatea afirmă și dezvoltă cultura Integrității în toate dimensiunile ei, de la cele profesionale la cele morale, pe toată întinderea structurii sale organizaționale, precum și în raport cu sfera publică.

Cultura Integrității în Universitate se afirmă și se dezvoltă în rândul membrilor săi prin atitudini și comportamente bazate pe cinste, încredere și respect, atât în actul învățării și cercetării, cât și în cel de serviciu public. Membrilor comunității universitare le sunt interzise comportamente care lezează demnitatea și cariera profesională și științifică a colegilor și colegelor.

Universitatea sanctionează abaterile de la etica și integritatea academică, iar membrii ei acționează pentru a preveni și pentru a combate corupția și faptele asimilate acestuia și orice alte infracțiuni intenționate de natură a aduce atingere prestigiului academic.

În cadrul Universității nu este permisă existența conflictelor de interes, conform Cartei Universității.

În cadrul Universității nu este permisă existența incompatibilităților, conform Cartei Universității.

12. Respectul și toleranța

Universitatea promovează conceptul unei comunități academice și rezidențiale în cadrul căreia reprezintă o preocupare de seamă respectarea demnității fiecărui într-un climat liber de orice manifestare și formă de hărțuire, exploatare, umilire, dispreț, amenințare sau intimidare. Universitatea aderă la valoarea toleranței față de diferențele între oameni, între opinii, credințe și preferințe intelectuale. Nu sunt permise manifestări misogine, rasiste, șovine, xenofobe, homofobe și hărțuirea sexuală.

Universitatea adoptă ca obiectiv prioritar crearea unui mediu academic adecvat studiului și cercetării, deschis în egală măsură tuturor membrilor comunității universitare. Mediu academic cultivă valorile raționalității și schimbului de argumente, ale autonomiei și responsabilității individuale. Menținerea unui mediu academic adecvat presupune respect reciproc, toleranță și cooperare între toți membrii comunității academice, precum și între aceștia și colaboratorii lor externi.

Respectul față de ceilalți presupune ca disputele să se rezolve prin argumente raționale și nu prin utilizarea unor tipuri de limbaj (cuvinte, etichetări, stil și ton) sau acțiuni care reprezintă atacuri la persoană.

13. Hărțuirea

Universitatea nu îngăduie nici o formă de hărțuire în mediul academic.

Hărțuirea în forme precum: misoginismul, sexismul, racismul, șovinismul, xenofobia, homofobia, hărțuirea în privința convingerilor religioase sau politice este incompatibilă cu politica privind egalitatea de șanse. Hărțuirea anulează respectul pentru dreptul personalului și studenților la un tratament corect și respectuos. Intimidarea și hărțuirea conduc la crearea unui mediu ostil, care neagă participanților la viața comunității rolul de parteneri și le îngrădește opțiunile.

Hărțuirea reprezintă comportamentul degradant, intimidant sau umilitor care urmărește sau conduce la afectarea gravă a capacitatii unei persoane de a-și desfășura în mod firesc activitățile profesionale și de studiu, sau de a-și exercita drepturile. Hărțuirea constă, de regulă, într-un comportament repetat (amenințări fizice și verbale, critici umilitoare, avansuri sexuale etc.), dar poate consta și din acte singulare, atunci când acestea au o natură agresivă (de obicei de natură fizică).

Având în vedere faptul că multe dintre acțiunile de hărțuire (de exemplu urmăriri, telefoane insistente) au loc în afara Universității, faptul că acestea nu au avut loc în spațiul universitar nu poate constitui un motiv pentru care s-ar situa în afara prevederilor prezentului Cod de etică.

Hărțuirea poate fi îndreptată împotriva unei persoane anume, sau poate consta în acte care creează un mediu academic ostil, conducând la afectarea gravă a capacitatii membrilor unui grup (de obicei femeile, minoritarii etnici sau rasiali, persoane cu dizabilități, persoanele cu orientare sexuală diferită de cea a majorității, minoritățile religioase) de a-și desfășura activitățile academice sau de a-și exercita drepturile individuale.

Atunci când este exercitată de către persoane cu funcții ierarhic superioare victimei, atunci când este exercitată de profesori asupra studenților, sau de evaluatori asupra persoanelor evaluate, hărțuirea presupune abuzul de putere, care constituie o circumstanță agravantă.

Hărțuirea este săcționată cu măsuri administrative, care pot varia în funcție de gravitate, fiind antrenată de asemenea răspunderea penală și civilă a celor vinovați.

Ca act singular, la prima abatere, hărțuirea poate fi săcționată cu avertisment și oferirea de scuze scrise persoanei sau grupului hărțuit. La a doua abatere, fie că s-a adresat aceleiași persoane sau aceluiși grup sau altuia, hărțuirea va fi săcționată cu măsuri administrative, disciplinare în funcție de gravitate (de la reținerea din salarior sau bursă până la eliminarea din comunitatea universitară respectivă).

13.1. Hărțuirea sexuală

Comportamentele sexiste și expresiile misogine repetitive și ostentative sunt, la rândul lor, forme de hărțuire. Mediul academic este și poate să fie afectat de hărțuire. Hărțuirea sexuală este adesea sursă și rezultat al discriminării pe criterii de sex.

Hărțuirea sexuală presupune avansuri sexuale nedorite, cerere de favoruri sexuale și alte manifestări verbale sau fizice de natură sexuală în cadrul căroră:

- supunerea sau respingerea la un astfel de comportament cu legătură cu condiționarea instruirii, evaluării, angajării, promovării sau participării la activitatea universitară;
- un asemenea comportament afectează prin intimidare, ostilitate, ofensă, munca oricărei persoane, performanța sa academică, condițiile de viață, mediul de desfășurare a activității.

În situația în care cadrele didactice sau cadrele de conducere sunt supuse unor tentative de corupere sexuală de către studenți sau subordonați, se impune sancționarea vinovaților.

Victimele hărțuirii sexuale pot să fie atât femeile, cât și bărbații, iar hărțuirea sexuală se poate manifesta între sexe diferite sau între persoane de același sex.

Constitui fapte de hărțuire sexuală următoarele:

- insistență de a fi acceptat erotic sau sexual prin scrisori, telefoane sau acostare practicată de o persoană față de alta, atunci când cea din urmă a precizat clar că nu dorește acest lucru;
- remarci cu încărcătură sexuală făcute în mod repetat de către o persoană aflată în conducere în fața subordonaților și, deși a fost atenționată să se opreasă, acea persoană nu încetează;
- o studentă sau un student refuză să se întâlnească privat cu un cadru didactic și acest lucru afectează felul în care este notată, promovată la examen (același lucru este posibil și în relațiile ierarhice între membrii personalului universității);
- repetarea sistematică a enunțurilor sexiste, glumelor cu conotații sexuale sau povestirea fantezii sexuale, cei din preajmă neacceptând acest lucru, și protestând împotriva acestui fapt;
- cineva trimite altei persoane materiale pornografice și obscene nesolicitante sau nedorite;
- o persoană atinge fizic, cu conotații erotice-sexuale, o altă persoană, fără consimțământul celei din urmă.

Comisia de etică preia cazurile de hărțuire sexuală și cooperează cu un specialist. Universitatea face publice modalitățile de adresare și de rezolvare a unor astfel de plângeri.

Atunci când o persoană se consideră victima unui act de hărțuire, se poate adresa printr-o reclamație Comisiei de etică, aceasta din urmă fiind în măsură să analizeze, să medieze și, eventual, să propună sancțiuni.

Membrilor Comisiei de etică nu li se permite să dezvăluie aspecte cu privire la cazurile analizate, cu excepția situației în care s-a produs o lezare fizică sau psihică semnificativă, ca urmare a hărțuirii, fără permisiunea expresă a persoanei vătămate.

13.2. Comportamentul insultător

Mediul academic nu este compatibil cu manifestarea unor comportamente insultătoare, respectiv acte de exprimare injurioasă, intimidantă sau umilitoare, îndreptate împotriva participanților la activitățile din Universitate, indiferent cine sunt aceștia. Comportamentul insultător contravine eticii academice, atât atunci când intervine între persoane aflate la același nivel ierarhic, cât și între persoane aflate pe niveluri ierarhice diferite. Astfel de acte, orientate împotriva inferiorilor ierarhici, constituie o formă de abuz de putere. Repetarea unui astfel de comportament față de aceeași persoană sau același grup tinde să devină o formă de hărțuire.

Fermitatea și severitatea nu sunt comportamente insultătoare, decât dacă devin excesive și sunt dirijate sistematic și nedrept către aceiași oameni, transformându-se în acte de persecuție.

Universitatea sancționează astfel de cazuri.

14. Bunăvoința și grija

Universitatea consideră dezirabile și încurajează bunăvoința și grija.

Sunt astfel încurajate aprecierea, mândria și recunoștința față de cei merituoși, empatia, compasiunea, sprijinul față de cei aflați în nevoie, amabilitatea, politețea, altruismul, înțelegerea, solidaritatea, solicitudinea, promptitudinea și optimismul față de toți membrii comunității academice. Totodată, sunt descurajate și declamate indezirabile comportamentele care denotă invidie, cinism, vanitate, lipsă de amabilitate, dezinteres.

Universitatea este recunoscătoare față de toți cei care, în situații de crize majore sau calamități, sunt dispuși la auto-sacrificiu.

CAPITOLUL III

COMISIA DE ETICĂ

La nivelul Universității funcționează Comisia de Etică a Universității Agora din municipiul Oradea (denumită în continuare „Comisia de Etică” sau „Comisia”). Comisia de Etică este o structură independentă și imparțială a Universității.

Structura și componența Comisiei de Etică sunt propuse Consiliului de Administrație, avizate de Senat și aprobată de Rector. Membrii comisiei sunt persoane cu prestigiu profesional și autoritate morală. Nu pot fi membri ai Comisiei de Etică persoanele care ocupă vreuna dintre următoarele funcții: rector, prorector, decan, prodecan, director administrativ, director de departament sau de unitate de cercetare-dezvoltare. Din componența Comisiei vor face parte și studenți cu drept de vot, câte unul pentru fiecare facultate, desemnați de membrii Asociației Studenților din Universitatea Agora.

Comisia este organizată și funcționează după un regulament propriu, avizat de Consiliul de Administrație și aprobat de Senat. Regulamentul trebuie să fie conform prezentului Cod și să cuprindă regulile de procedură ale Comisiei.

Comisia este un organ colegial care funcționează cu un cvorum de prezență de două treimi din numărul total al membrilor săi și decide cu majoritatea membrilor prezenți, pe baza votului direct și deschis. Fiecare membru al Comisiei are dreptul la un singur vot.

Lucrările Comisiei sunt guvernate de principiul confidențialității, sub sanctiunea excluderii membrului care îl încalcă, precum și de principiul contradictorialității.

Comisia de Etică are următoarele atribuții principale:

- a) analizează și soluționează abaterile de la etica universitară, pe baza sesizărilor sau prin autosesizare;
- b) întocmește un raport anual privind situația respectării eticii universitare, care este prezentat Rectorului și Senatului și care constituie un document public;
- c) contribuie la elaborarea și punerea în acord cu legile și reglementările în vigoare a Codului de etică;
- d) elaborează un regulament propriu de funcționare pe care îl propune Consiliului de Administrație pentru avizare și Senatului pentru aprobare;
- e) alte atribuții prevăzute de Carta Universității, de lege și de alte reglementări aplicabile.

CAPITOLUL IV.

SANCTIUNI PRIVIND NERESPECTAREA ETICII SI INTEGRITATII ACADEMICE

Constatarea faptelor și aplicarea sancțiunilor sunt realizate de structurile Universității cu atribuții specifice (Consiliul facultății, Comisia de Etică, comisii de analiză) sau de către Rector. Sancțiunile sunt decise în funcție de evaluarea gravitatii faptelor.

Analiza situațiilor de încălcare a normelor de etică și integritate va respecta prezumția de nevinovăție a celui cercetat.

În analiza cazurilor de încălcare a normelor de etică și integritate se va recurge la mediere, în colaborare cu Ombudsmanul Universității.

Încălcarea de către angajați, cadre didactice, cercetători, personal auxiliar sau alte persoane assimilate acestor categorii a normelor de etică și integritate academică, care angajează în vreun fel Universitatea se sanctionează, în condițiile legii, cu:

- a) avertisment scris;
- b) retragerea sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;
- c) retragerea titlului didactic universitar sau a gradului de cercetare ori retrogradarea;
- d) interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanțare din fonduri publice destinate cercetării-dezvoltării;
- e) îndepărțarea persoanei din echipa de realizare a proiectului;
- f) oprirea finanțării proiectului;
- g) oprirea finanțării proiectului, cu obligativitatea returnării fondurilor;
- h) diminuarea salariului de bază, cumulat, dacă este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și control sau ca membru în comisii de concurs;
- i) destituirea din funcția de conducere;
- j) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

Încălcarea de către studenți a normelor de etică și integritate academică, care angajează în vreun fel Universitatea se sanctionează, în condițiile legii, cu:

- a) avertisment scris;
- b) suspendarea dreptului la bursă pe o perioadă determinată;
- c) plata contravalorii bunurilor deteriorate sau a lucrărilor de reabilitare necesare în urma faptelor săvârșite;
- d) retragerea sau corectarea lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;
- e) îndepărțarea persoanei din echipa de realizare a proiectului;
- f) exmatricularea, cu sau fără drept de reinmatriculare.

Constatarea faptelor și stabilirea sancțiunilor sunt în competența structurilor Universității cu atribuții specifice (Consiliul facultății, Comisia de Etică, comisii de analiză) sau a Rectorului.

Rectorul poate anula, cu aprobatia Senatului, un certificat, o diplomă de studii sau un titlu onorific dacă se dovedește că acesta/aceasta a fost obținut(ă) prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea prevederilor prezentului Cod.

Rezultatele unui examen sau ale unei evaluări pot fi anulate de către decanul facultății în temeiul prevederilor din Carta Universității, dacă se dovedește că acestea au fost obținute fraudulos și dispune reorganizarea examenului.

CAPITOLUL V.

DISPOZIȚII FINALE

Prezentul Cod este parte integrantă a Cartei Universității și servește Comisiei de Etică și celoralte structuri și organe ale Universității și ale facultăților pentru asigurarea respectării și consolidării eticii și integrității academice în Universitatea Agora din municipiu Oradea.

Prin respectarea prevederilor prezentului Cod, comunitatea academică din Universitate contribuie la dezvoltarea culturii etice și a integrității, premisă esențială a calității mediului de învățare, cercetare și serviciu public în Universitate.

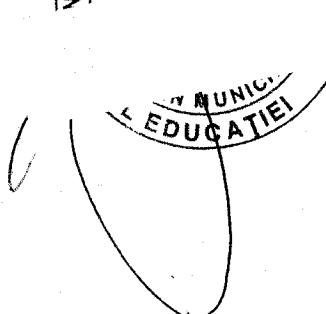
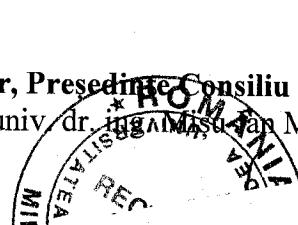
Prevederile prezentului Cod se armonizează cu prevederile Codului de referință al eticii și deontologiei universitare elaborat de Consiliul de Etică și Management Universitar, precum și cu celelalte reglementări specifice din domeniul eticii și integrității academice universitare.

Prezentul Cod intră în vigoare la data aprobării sale de către Senatul Universității.

Prezentul Cod a fost adoptat în ședința Senatului Universității Agora din municipiu Oradea din data de 25 Noiembrie 2021.

Rector, Președinte Consiliu de Administrație
Prof. univ. dr. Irinel Manolescu

Conf. univ. dr. Ramona Măruță Crizceanu

Avizat juridic,

